

MERINDE PENTRU SVFLET

Apare cu binecuvântarea PS Părinte Episcop Siluan,
al Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei
Foaie de învățătură duhovnicească și cateheză a Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei

ANUL 8. N°55

SERIA SĂPTĂMÂNALĂ

11 NOIEMBRIE 2018

DUMINICA A 25-A DUPĂ RUSALI (PILDA SAMARINEANULUI MILOSTIV) CUVÂNTUL DOMNULUI

EFESENI 4, 1-7

Fraților, vă îndemn, eu cel întemnițat pentru Domnul, să umblați cu vrednicie, după chemarea cu care ați fost chemați, cu toată smerenia și blândețea, cu îndelungă-răbdare,

unii pe alții în iubire, silindu-vă să păziți unitatea Duhului, întru legătura păcii. Este un trup și un Duh, precum și chemați ați fost la o singură nădejde a chemării voastre; este un Domn, o credință,

un botez, un Dumnezeu și Tatăl tuturor, Care este peste toate și prin toate și întru toate. Iar fiecăruia dintre noi i s-a dat harul după măsura darului lui Hristos.

LUCA 10, 25-37

În vremea aceea a venit la Iisus un învățător de lege, ispitindu-L și întrebându-L: Învățătorule, ce să fac eu ca să moștenez viața de veci? Dar Iisus l-a întrebat: ce este scris în Lege? Cum citești? Iar el, răspunzând, a zis: să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din toată vârtutea ta și din tot cugetul tău; iar pe aproapele tău, ca pe tine însuși. Atunci Iisus i-a spus: drept ai răspuns, fă aceasta și vei fi viu. Dar el, voind să se îndreptățească

pe sine, a zis către Iisus: și cine este aproapele meu? Iar Iisus, răspunzând, a zis: un om oarecare se cobora din Ierusalim în Ierihon și a căzut între tâlhari, care, după ce l-au dezbrăcat și l-au rănit, s-au dus, lăsându-l abia viu. Din întâmplare un preot cobora pe calea aceea, dar, văzându-l, a trecut pe alături. Tot așa și un levit, sosind la acel loc, a venit, a văzut și a trecut pe alături. Dar un samarinean care era călător, ajungând lângă el și văzându-l, i s-a făcut lui milă de el și,

apropiindu-se, i-a legat rănilor, turnând peste ele untdelemn și vin; apoi, punându-l pe dobitocul său, l-a dus la o casă de oaspeți și a avut grijă de el. Iar a doua zi, la plecare, scoțând doi dinari, i-a dat gazdei și i-a zis: ai grijă de el și ce vei mai cheltui, când mă voi întoarce, eu îți voi da înapoi. Deci care din acești trei îți se pare că a fost aproapele celui care căzuse în mâinile tâlhariilor? Iar el a răspuns: cel care a făcut milă cu el. Atunci Iisus a zis către el: de-te de fă și tu asemenea.

TRĂSĂTURI

Pilda samarineanului milostiv

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin.

Preaiubiti și dreptmaritori creștini în Sfânta Biserică a Domnului nostru Iisus Hristos! Cu același fior sacru, divin, deschidem dumnezeiasca Evanghelie, cu conștiința că ori-de-cate-ori îl auzim și împlinim cuvântul, Sfântul Duh luminează în noi tot mai

adânci înțeleșuri; căci dumnezeiescul cuvânt ne-a fost dat pentru a-l avea ca lumina, ca putere a iubirii și a vieții până la sfârșitul veacurilor. Acelasi cuvânt deschide neincetat noi și noi înțeleșuri și așa noi creștem mereu prin dumnezeiescul cuvânt. Niciodată să nu socotească cineva că dacă ascultă aceeași Evanghelie mereu, nu mai are ce învăța.

Doamne! Ea este adâncul de taină negrait, și noi neincetat ne zidim, ca

să ajungem, cum spune dumnezeiescul Pavel, "la măsura barbatului desăvârșit", adică la chipul lui Hristos. Și rogu-va să ascultăm cuvântul dumnezeiesc al Evangheliei de astăzi (Luca 10, 25-37), pe care o vom relua, în conștiința că noi primim aici Icoana desăvârșită, modelul divin, pe Hristos; iar Hristos Mantuitorul vrea să ne zidească în El, după chipul Lui, al vesniciei Lui și al vesniciei noastre. Acum, să ne

TĂLCŪIRI

recunoastem pe noi in acel moment in care Hristos Se afla in mijlocul multimii. Erau in jurul Lui, pe langa cei doisprezece, si ceilalti saptezeci de ucenici pe care ii trimisese El spre propovaduire, si care veneau acum sa-I istoriseasca ce au facut. Si spuneau: "Pana si demonii se pleaca inaintea noastra cand rostim numele Tau". Iar Iisus le-a raspuns: "Nu va bucurati (doar) ca demonii se pleaca inaintea voastra (nu aceasta sa-ti fie bucuria, ca se pleaca cineva inaintea ta, fie chiar si demonii), ci ca numele voastre sunt scrise in ceruri". Altfel spus, tu insuti, in numele tau, te impartasesti cu lumina si iubirea divina care e in ceruri si care coboara de sus asupra ta, impartasindu-te, iar tu sa o impartasesti apoi semenilor. Important este nu ca altii se pleaca tie, ci tu sa te pleci lor si sa te impartasesti cu lumina si iubirea divina, cereasca, singura care da viata. Si asa rostind, referindu-Se la demonii care se pleaca inaintea lor, Iisus descoperea acel moment originar, tainic, pe care numai El il putea descoperi, rostind: "Vazut-am pe satana ca un fulger cazand din cer". A cazut atunci din pricina trufiei lui, a pacatului lui (Nu voi l-ati doborat pe satana, care se pleaca inaintea voastra). Si Iisus S-a bucurat in Duhul Sfant si, ridicandu-Si glasul, a zis: "Te slavesc pe Tine, Parinte, Doamne al cerului si al pamantului, ca ai ascuns acestea (tainele tainelor) de cei intelepti (adica de cei ce se socoteau intelepti - cu o intelepciune a lor) si de cei priceputi si le-ai descoperit pruncilor". Mantuitorul se referea aici nu numai la cei din leagan, de varsta alaptarii (si pe cei mari ii hranesti tot cu lapte; oricat de mari

s-ar socoti, sarmanii, inca au nevoie de lapte), ci la cei care sunt curati ca pruncii, nevinovati, frumosi la inima si la trup ca pruncii; pentru ca nu si-au intinat viata si trupul, si mai ales pentru ca sunt ochi si urechi catre cei care privesc la dansii. Pruncilor insetati de cunostinta, de adevar, acelora le descoperea Hristos. O, Doamne, ajuta-ne sa fim ca pruncii, curati si luminati, pastrandu-ne frumusetea Ta, cea a Ta, Doamne, nu cea pe care noi vrem s-o dobandim prin - iertati-mi cuvantul - vedem in el o marturie unica in fata celor ce-L ascultau, intr-o inaltare, elevatie. Unul din invatatorii de lege, care se afla in multime, si care de buna seama de multe ori Il cautau si venea langa Mantuitorul, avand dor de Dumnezeu (asa cum, de buna seama, multi dintre dumneavoastra demult vin la biserica cu acest dor), prinzand momentul cand Iisus a rostit aceste cuvinte, L-a intrebat: "Invatatorul, ce sa fac sa am viata de veci?" (Viata de veci, cea fara de sfarsit, nu o zdreanta de timp, cateva zeci de primaveri pe care toamna le ofileste si iarna le ingheata. Viata vesnica! Nu spusese Inteleptul: "Doamne, ai pus in noi si gandul vesniciei"? - adica purtam in noi gandul, dorul, ideea de vesnicie, de sfarsit al mortii). Atunci, Iisus, ascultandu-l, ii raspunde: "Ce este scris in Lege? Cum citesti?" Legiuitorul, raspunzand, a zis (el stia Legea; mai mult, veti observa ca o rezuma in toata esenta ei, nu reproduce cele zece porunci, ci esenta lor): ".Scrie: Sa iubesti pe Domnul Dumnezeuul tau din toata inima ta, din tot sufletul tau, din toata

caruia voieste Fiul sa-i descopere". E o taina negraita, caci Hristos insusi descoperea aici cu adevarat dumnezeirea Lui, rostind acest cuvint: "Nimeni nu-L cunoaste pe Fiul decat numai Tatal". Dumnezeirea Lui din veci se dezvaluie aici. Si Il mai cunoaste pe El acela caruia va voi Fiul sa-i descopere. Si El ne descoperea si ni Se descoperea, pentru ca vrea sa fim asemenea Lui, caci dupa chipul Lui am fost ziditi. Si toata curgerea Evangheliei va merge catre acest inteles negrait de adanc, in care El, de la Tatal, prin El, in Duhul Sfant, revarsa in noi lumina si iubirea Lui. Si auzind acest cuvint pe care l-a rostit Iisus: "Toate Mi-au fost prin - descoperite Mie de la Tatal", vedem in el o marturie unica in fata celor ce-L ascultau, intr-o inaltare, elevatie. Unul din invatatorii de lege, care se afla in multime, si care de buna seama de multe ori Il cautau si venea langa Mantuitorul, avand dor de Dumnezeu (asa cum, de buna seama, multi dintre dumneavoastra demult vin la biserica cu acest dor), prinzand momentul cand Iisus a rostit aceste cuvinte, L-a intrebat: "Invatatorul, ce sa fac sa am viata de veci?" (Viata de veci, cea fara de sfarsit, nu o zdreanta de timp, cateva zeci de primaveri pe care toamna le ofileste si iarna le ingheata. Viata vesnica! Nu spusese Inteleptul: "Doamne, ai pus in noi si gandul vesniciei"? - adica purtam in noi gandul, dorul, ideea de vesnicie, de sfarsit al mortii). Atunci, Iisus, ascultandu-l, ii raspunde: "Ce este scris in Lege? Cum citesti?" Legiuitorul, raspunzand, a zis (el stia Legea; mai mult, veti observa ca o rezuma in toata esenta ei, nu reproduce cele zece porunci, ci esenta lor): ".Scrie: Sa iubesti pe Domnul Dumnezeuul tau din toata inima ta, din tot sufletul tau, din toata

TĂLCĂVIRI

CELENDVLS SĂPTĂMĂNI

puterea ta si din tot cugetul tau; iar pe aproapele tau ca pe tine insuti". Era, repet, esenta intregului Vechi Testament. Pentru ca in cele zece porunci nici nu este mentionat cuvantul iubire, dar in celelalte porunci date prin Moise gasim intocmai aceste doua porunci. La Levitic 19,18, gasim cuvintele aidoma: "Sa iubesti pe aproapele tau ca pe tine insuti"; iar la Deuteronom 6,5, gasim: "Sa iubesti pe Domnul Dumnezeuul tau din toata inima ta, din toata taria sufletului, inima ta, cu tot cugetul tau!" Deci amandoua erau cuprinse in Vechiul Testament. Si acest legiuitor, care inseamna ca citise intreg Vechiul Testament, nu numai Legea, a stiut sa concentreze toate poruncile in acestea. Macar de am sti noi, cei din veacul XX asa cum stiau legiuitorii de atunci! Deci toti legiuitorii de astazi sa ia aminte la acest fapt - ca legiuitorul stia nu numai cele zece porunci, ci si sinteza lor. Avea o viziune de ansamblu si de esenta.

Si dupa ce a rostit legiuitorul aceste cuvinte, Iisus ii raspunde: "Drept ai graiat (ai spus adevarul). Fa aceasta!" (Implineste aceasta; implineste iubirea). Vedeti, el a raspuns prin iubire, toate concentrandu-le in iubire - esenta. Iubeste si vei fi viu!. Oare nu iubirea este principiul, izvorul vietii? Din iubirea lui Dumnezeu s-a ivit lumea, din iubirea si vointa Lui creatoare. Din iubire se naste viata. "Fa aceasta." - traieste astfel, si in iubire se lumineaza viata in vesnicia ei. Dar legiuitorul, vrand sa se indrepte pe sine mai mult, altfel spus sa adanceasca intelesul acestor cuvinte, sa-si justifice dorinta lui mai intemeiat, si ravnitor a se arata ca vrea in plinatate sa cunoasca si sa traiasca adevarul, L-a intrebat: "Cine este aproapele meu?" Rogu-va sa retineti intrebarea in elementele ei

esentiale; din modul in care a

Din vreme în vreme, ni se pare că efectul rugăciunii este prea molcom, neproportionat cu scurtimea existenței noastre; și atunci, un strigăt irumpe din piept: „Grăbește-Te!”. Nu întotdeauna El răspunde degrabă la chemarea noastră. Se întâmplă cu noi ca și cu un oarecare fruct dintr-un pom.

Hristos lasă sufletul nostru să fie pârjolit de soare, să suporte vânturile reci și arzătoare, torente de ploaie și să se istovească de sete. Dar dacă noi nu scăpăm din mâini poala hainei Lui, atunci vom putea avea rezultate bune.

Este de trebuință să stăruim în rugăciune, pe cât este cu putință vreme cât mai îndelungată, pentru ca puterea Lui nebiruită să pătrundă întru noi și să ne împotrivim tuturor influențelor distrugătoare. Și atunci când această putere va crește în noi, și bucuria nădejzii în biruința finală va străluci în noi.

**Arhimandritul Sofronie,
Despre rugăciune**

intrebat el se va deslusi un inteles

tot mai adanc. Mantuitorul i-a raspuns cu parabola atat de cunoscuta de noi toti, a samarineanului milostiv. Si a graiat Mantuitorul catre legiuitor, catre lumea de atunci si catre noi acum, caci cuvantul lui Dumnezeu ramane in veci si e "mereu acelasi, ieri, azi si in veci". Si a zis Mantuitorul: Un om cobora de la Ierusalim la Ierihon si a cazut intre talhari, care, dupa ce l-au dezbracat, ca sa-l fure, sa jefuiasca ce avea la el, l-au ranit, l-au lovit, l-au lasat abia rasufland; aproape mort. Si au plecat. Calea dintre Ierusalim si Ierihon e de vreo douazeci si sapte de kilometri si, in afara de Betania, cand treci de la Ierusalim in sus, spre Ierihon, nu mai sunt alte localitati, pana in ziua de azi. Si pana in ziua de azi e renumita, din nefericire, spun cercetatorii, in locuri de talharie si alte asemenea primejdii. De observat ca tot intre Ierusalim si Ierihon se afla Campia Carantaniei, unde a fost ispitit Mantuitorul. Deci va inchipuiti, daca diavolul s-a aflat si a lucrat pe acolo, si pe nefericitii acestia de talhari, tot el i-a pus la cale. Daca a indraznit diavolul la Mantuitorul, dar la niste prieteni de-ai lui - talharii?.

Si iata, un preot cobora pe calea aceea si, vazandu-l pe sarman cazut, aproape mort, abia rasufland, a trecut pe alaturi. De asemenea si un levit, ajungand in acel loc, a trecut pe alaturi. Un preot si un levit. De buna-seama era un preot al Legii vechi. Sa ne gandim si in ziua de astazi: Eu, bunaoara, sunt preot; pot sa trec si eu, sa vad un om cazut, doborat. Ce fac? Una din intrebari: Daca mergea la slujba sau nu. Dar nu, preotul cobora de la Ierusalim la Ierihon, deci nu mergea la slujba. Despre levit nu spune daca mergea ori nu la slujba, la slujba divina.

TĂLCŪRI

Dar chiar si in aceasta situatie, mergand la slujba divina, sau la orice slujba, avand un program precis, o ora cand eu trebuie sa ajung negresit. Dar, intalnind in calea mea un nenorocit, un cazut, ce fac? Poate sa-mi fie ruda. Poate a plecat tata la piata si, iata, ori l-a lovit cineva, ori - stim cum se intampla - a umblat cineva cu mana pe la spatelul lui si l-a furat si, in zbugiumul acela cade. Eu merg mai departe? Merg sau ma opresc? Intrebare care se pune si preotului si oricareia dintre noi.

Mantuitorul ce a spus? Amintiti-va ce le spunea fariseilor, cei care calculau sarcina pe care o aveau la templu, ca si milostenia, iubirea sau rugaciunea. Mantuitorul le spune: "Pe acestea trebuie sa le faceti, pe celelalte sa nu le lasati". Dar in unitatea aceasta; mai ales aici e taina: in unitatea negraita intre rugaciune (comunicarea cu Dumnezeu) si comunicarea cu aproapele. Caci, vedeti, cele doua porunci merg impreuna: "Sa iubesti pe Dumnezeu din toata inima ta, din tot cugetul tau, puterea, virtutea ta si pe aproapele tau ca pe tine insuti"; deci in unitate negraita trebuie sa stea. Atunci tu trebuie sa unesti acestea doua, care numai impreuna merg. Si, ca o dovada, sa ne amintim cuvintele Mantuitorului, care de atatea ori i-au tulburat pe unii: "Cel ce iubeste pe mama, pe tata, pe frate, pe sora, pe copil, mai mult decat pe Mine, nu-i vrednic de Mine". Cum Doamne? (s-au intrebat mai ales sarmanii putin credinciosi care voiau sa raspunda impotriva Evangheliei) Sa Te iubesc intai pe Tine, pe Care nu Te vad (din pricina slabiciunii, pacatului, intunerului meu), si sa nu iubesc pe fratele meu pe care-l vad? Dar o, Doamne, frumusetate a tainei ce ne dezvaluie cum sa unim rugaciunea (comuniunea cu

Dumnezeu) cu iubirea de aproapele! Daca iubirea mea catre aproapele pleaca de la mine, vai de iubirea mea! Vai de iubirea fratelui care isi ucide fratele! Cine sa ma invete pe mine iubirea? Sfantul Isaac Sirul spune vorba aceasta: "Iubirea se naste din rugaciune". E mai intai rugaciunea si de acolo se invata iubirea. Cum adica?! Cand ma rog lui Dumnezeu, cand comunic cu El, atunci se poate intelege iubirea, care inseamna daruire, inseamna a trai viata celuilalt. Comunicand cu

Dumnezeu in rugaciune, El

imi da viata Lui, imi da iubirea Lui, imi da lumina Lui. Si atunci, din rugaciune eu ies transfigurata dumnezeieste, si prin transfigurarea mea imi transfigurez pe altii. Cati oameni sfinti - mitropoliti, patriarhi - n-au fost vazuti in timpul Sfintei Liturghii, cu fetele

transfigurate, impartasind in chipul acesta multilor, dumnezeirea ce se raspandea din ei! Dar aceasta numai atunci cand te impartasesti din iubirea dumnezeiasca, prin rugaciune, si iti implinesti chemarea ta in rugaciune.

Asa trebuie sa gandim toti acum, ca am venit la biserica si ne-am rugat pentru a ne impartasi din Dumnezeu, pentru ca apoi sa impartasim iubirea catre semeni:

catre mama, tata, frate, sora, copii, sotie si ceilalti. Cat ar trebui sa cugetam la acest fapt de adancime negraita! Toti, in clipa aceasta, asa trebuie sa gandim: Doamne, aici am venit sa ne impartasim din iubirea Ta dumnezeiasca, din lumina Ta, si sa iesim de aici transfigurati, schimbati in har si adevar, din aceasta daruire divina.

Aceasta a vrut sa spuna Mantuitorul prin cuvintele: "Cel ce iubeste pe frate, mama, sora, tata, mai mult decat pe Mine, nu-i vrednic de Mine" - adica nu te invrednicesti precum El, Cel

Care a coborat din slava cereasca si a luat chipul robului, suferind moarte pe cruce; acest chip de moarte la care erau trimisi doar robii; numai ei erau osanditi si executati prin acest fel oribil, de rastignire pe cruce.

.Atunci, pe cei doi Mantuitorul ni-i da ca pe o pilda rea; preotul si levitul, trecand prin acel loc unde erau atat de prezenti demonii, trec

pe langa cel cazut. Merg mai departe. Prin aceasta iubirea divina. Eugen Ionesco spunea ca iadul este crima impotriva iubirii. Au rupt in doua iubirea divina, pentru ca ei, mergand catre un tel al lor, in loc sa uneasca acest tel (chiar de era si slujba dumnezeiasca) cu iubirea fata de aproapele, au trecut pe langa el: N-au inteles taina omului; taina omului in Hristos, in

TĂLCĂRI

Dumnezeu, iubitor
Acest adevăr doresc să-l spun sufletului meu și apoi dumneavoastră. Noi trebuie să înțelegem ce înseamnă a fi om după chipul lui Dumnezeu, plecând de la realitatea intimă, a noastră. Spune Evanghelia: și preotul și levitul au privit, l-au văzut pe cel căzut și au mers mai departe. Au privit, au văzut, au avut lumina ochilor ca să vadă că acolo este un prabusit. Au avut lumina; n-au avut iubirea. De ce unesc lumina cu iubirea? Căci aici, în acestea două se talcuiește taina lui Dumnezeu și taina omului. Să nu uităm! Când zice dumnezeiescul apostol și evanghelist Ioan: "Dumnezeu este lumina" (I Ioan 1,5) și "Dumnezeu este iubire" (I Ioan 4,8), în acestea două se deschide, se descoperă taina lui Dumnezeu. Taina lui Dumnezeu și taina omului, creat după chipul lui Dumnezeu. A fi după chipul lui Dumnezeu înseamnă a fi de-o dată, împreună și nedespartit, lumina și iubire. Lumina adevărului și iubirea. Iubire luminoasă și lumina iubitoare, aceasta este taina lui Dumnezeu și taina mea, taina zidirii mele (dacă sunt conștient că chipul lui Dumnezeu este în adâncul din mine). Și când mă analizez pe mine, eu trebuie să constat că trăsăturile, dimensiunile, însușirile fundamentale ale mele, toată ființa mea, așa cum se desfășoară, toate sunt constituite în lumina și iubire. Lumina ochilor, auzul urechilor, bratele mele, picioarele mele, toată faptura mea, toate sunt orientate și se definesc prin lumina și iubire. Lumina am zis întâi, și iubire; împreună lucrând. Ochii sunt dați să privească dincolo de mine. Un psihiatru spune că ochii celui care se vede pe el însuși, sunt bolnavi. Pentru că firea ochilor mei nu este să mă privesc pe mine; să-mi port

de grijă sau să mă idolatrizez. Ochii, precis, îmi sunt dați să privesc dincolo de mine, să intru în comuniune cu lumea. Urechile mele există nu pentru a mă auzi pe mine. Doar știu prea bine că nu mă aud pe mine cu aceste urechi, ci cu cele duhovnicești. Ele sunt pentru semenul meu, să-l ascult pe el. Picioarele mele sunt pentru a mă îndrepta către celălalt; mâinile mele, pentru a-l îmbrățișa pe el. Mirosul meu, mireasma mea, gustul meu, toate celelalte, sunt dincolo de mine, din comuniunea mea cu creația, cu lumea. Deci toată faptura mea, observată și construită și orientată de la Dumnezeu, Care coboară. În definitiv, Dumnezeu, creând lumea, nu tot la fel, din El însuși a ieșit și a creat o altă lume? Ori, asemenea lui Dumnezeu, eu ies din mine și comunic. Aceasta e ființa mea, și aceasta ființa a mea îmi dă viața. Viața de veci aceasta este. Dacă eu mă cunosc pe mine și traiesc după chipul lui Iisus, așa cum mi s-a descoperit mie, am împărtășire din viața veșnică; de aici de pe pământ, o gust, am anticiparea ei. E un fel de preludiviu al vieții de veci. Cei doi, sarmanii, preotul și levitul, n-au înțeles taina aceasta. O, sarmanii! Ei au trecut pe alături; pe alături nu numai de bolnav, ci pe alături de viața de veci, pe alături de Hristos, pentru că în bolnav era Hristos. Ei trebuiau să gasească sensul existenței în acel bolnav, pentru că Hristos e sensul vieții mele. Au trecut pe alături de viața, de sensul existenței. Deci eu totdeauna când voi trece pe lângă unul care strigă la mine, oricât ar fi el de ticălos, pacatos, trebuie să-i răspund. Să-i răspundem, iubitor!

Pe Sfântul Ioan cel Milostiv cineva l-a pus, de două-trei ori, la încercare. A venit îmbrăcat în felul lui și i-a cerut niște bani. Sfântul

Ioan i-a răspuns înșotitorului său: "Da-i un ban". La puțină vreme a revenit, schimbat cu altă haină. Iarasi a cerut un gologan. Sfântul iarasi a zis: "Da-i un gologan!". A treia oară iar a venit: "A lui va fi osanda, nu a mea" a zis sfântul și i-a dat și a treia oară.

Deci oricine ar fi, ceea ce pot, dau. Un om sarman nu mai avea nici un ban la el în buzunar. Era un om înțelept, un om credincios. Și i-a cerut cineva de pomana; iar el, neavând nimic, i-a spus: "Omule, n-am nimic. Dar uite, îți dau mana mea. Mana mea și dragostea mea". Și atunci sarmanul a spus: "Nimeni, de când sunt eu cerșetor, nu mi-a făcut un dar așa de pret ca dumneata; să-mi dea mana și să mă socotească asemenea lui; nu să mă vadă un cerșetor, un disprețuit, un lepadat".

Dar să ne întoarcem la parabola. Iată că vine un samarinean (Cei doi erau slujitori ai templului, și preotul și levitul). Era o înveninare între iudei și samarineni, din timpul exilului babilonic. Dacă ranitul era pe drumul acela, de bună-seamă că era dintre iudei. Dar samarineanul n-a luat seamă la aceasta, ci l-a văzut și s-a apropiat, și s-a făcut mila de el. S-a desteptat în el dumnezeiescul. În el mila nu era înabusită, adică lumina și iubirea divină. Nu. Dimpotrivă, s-au dezvăluit deodată, chiar dacă și el era spre un tel, avea și el un drum, un program, o oră la care trebuia să ajungă. El s-a apropiat. Probabil că era călător mai departe, căci își luase diverse lucruri cu el. Și i-a oblojit ranile cu untdelemn și cu vin (untdelemnul, care înmoaie, ușurează durerea, și vinul care, de bună-seamă, în grade mai mari, dezinfectează). Ce avea și el la îndemână. Și probabil că avea cu el ceva panza, căci i-a pansat ranile și apoi l-a suit pe asinul lui și l-a dus la un han. Dacă era călător,

PARAVIRI

cunostea diversele raspantii si hanuri, locuri unde mai gazduia si el, probabil, in drumul lui. L-a dus la o casa de oaspeti, l-a dat in seama, a dat si doi banuti la plecare - doi dinari. O paine, cum spun cercetatorii, costa in vremea aceea cam o zecime dintr-un dinar. Deci i-a dat o suma frumusea si i-a spus gazdei: "Poarta-i de grija! Cand ma voi intoarce, daca ai cheltuit in plus, eu iti voi da inapoi tot". Apoi, dupa ce si-a implinit chemarea de iubire fata de semen a plecat in drumul lui. Exact cum spune Mantuitorul si cum am repetat: una o faci, alta n-o lasi

Si ascultand legiuitorul acest cuvânt dumnezeiesc, ramane uimit, intrebator. El, care pusese intrebarea: "Cine e aproapele meu?" Iar Mantuitorul trebuia sa-i raspunda la intrebare; dar dupa ce i-a dat parabola, dupa ce i-a dat istoria aceasta, raspunsul trebuia sa reiasa. Asa cum procedeaza si profesorii nostri cand predau religia. Folosesc intai o parabola, o istorioara, nu? Si dupa aceea trag o concluzie, o idee fundamentala care sa se intipareasca in constiinta copilului. "Cine este aproapele meu?" intrebasese legiuitorul. Mantuitorul intrebasese si El, il provoaca, cum ne provoaca pe noi toti: "Care dintre cei trei ti se pare ca a fost aproapele celui cazut in mana talharilor?". Cum vi se par cele doua intrebari? Sunt identice? Sunt amandoua puse in aceeasi cumpana, in aceeasi viziune? Nu. Si intelegerea acestui mod adevarat de a pune intrebarea, e mantuitoare. Te instituie in adevar. Deci modul de a pune intrebarea este cheia.

Legiuitorul a intrebato: "Cine este aproapele meu?" Accentul cade pe eul meu posesiv. Este cum as spune in clipa aceasta: Fratilor, dintre toti care sunteti de fata, cine imi este aproape? Nu numai aproape de inima mea, ci aproapele

meu, cu privire la mine, avand grija de mine. Aceasta era preocuparea celui ce a pus intrebarea: Eu sunt centru, iar voi, ceilalti, priviti spre mine.

Sub un alt aspect, trebuie stiut ca la iudei, in vremea aceea, aproapele nu era oricine. Fariseii nu-i socoteau aproapele pe cei ce nu erau asemenea lor, farisei. Altii nu-i socoteau aproapele pe cei ce nu erau de un neam cu ei. Or, aici pentru prima oara se extinde viziunea in universal a Mantuitorului. De aceea raspunde altfel de cum a pus intrebarea legiuitorul, care a centrat intrebarea pe eul lui (al meu esti pentru ca tii la mine). La Mantuitorului este invers: eul posesiv dispare si Mantuitorul asa intrebato: "Care din cei trei a fost aproapele celui cazut intre talhari?" Cel care s-a dus la aproapele si s-a lipit de aproapele. Altfel spus, preotul si levitul, ca si legiuitorul, cautau ca aproapele sa vina la ei. Or eu ma duc la aproapele, nu astept ca aproapele sa vina la mine. Caci asa am fost construit, ca eu sa ies din mine, si toata faptura mea sa fie orientata in afara de mine, de eul meu, de egocentrismul meu; inchizandu-ma in mine nu pot avea decat un raspuns: moartea. Daca ma inchid in mine, in eul meu, de unde am viata? De la mine? Chiar la modul cel mai concret, viata o am de la parintii mei, iar parintii mei mai departe, din generatie in generatie. in ultima instanta, de la Dumnezeu. Daca eu sunt orientat catre viata, deci in afara de mine, in afara de eul meu, eu ma inscriu atunci in eternitatea iubirii si a luminii dumnezeiesti. Dar daca ma inchid in mine, ma inchid in mine ca intr-un mormant, cum spunea cineva, desi nu cad din bratele lui Dumnezeu. Aici e taina vietii: in lumina si iubire. In lumina privesti lumea, in iubire o imbratisezi,

inaintezi spre lume. Caci, repet, intreaga mea faptura asa este construita, ca sa merg catre altul. Trebuie sa ma cunosc pe mine; tragedia inasa, este ca nu ne cunoastem pe noi insine. Daca ne-am analiza mai adanc am descoperi ca nu ne putem regasi decat in Hristos. Atunci am avea o schimbare adanca a fiintei noastre si egocentrismul nostru ar disparea. Orientandu-ne neincetat in adevar, lumina si iubire divina, noi am fi, pe de o parte salvati si, mai mult, am gusta viata, adevarul ei viu, etern, nemuritor. De aceea au zis Parintii: "In aproapele tau sta viata si moartea". In a iubi pe aproapele. Nimeni nu se poate scuza ca uneori nu poate sa daruiasca ceva. Ati vazut cum cel fara bani i-a intins mana si i-a daruit dragostea celui necajit. Dar trebuie sa simt traind in mine aceasta lumina, aceasta iubire divina, traind-o printr-o transformare, printr-o schimbare din adancul fiintei mele catre bine, catre adevar, catre frumusetate divina, catre semenul meu, catre lumea mea, catre neamul meu, catre toate neamurile.

Asa cum Mantuitorul dezvaluie iubirea fara margini in spatiu si in timp, atunci tu poti iesi dincolo de spatiu si de timp, impartasindu-te din lumina cea pururea fiitoare, cea neinserata, a Dumnezeirii.

Atunci intelegem ce inseamna parabola aceasta dumnezeiasca, ca si raspunsul legiuitorului la cuvântul Mantuitorului: "Care dintre cei trei ti se pare ca a fost aproapele?" "Cel care a facut mila cu dansul". Si Mantuitorul spune: "Mergi si fa si tu asemenea lui!" Sa facem asemenea, sa facem aceasta schimbare, transformare divina, si vom fi vii in Hristos Iisus Domnul nostru, cu Tatal si cu Duhul Sfânt. Amin.

Parintele Constantin Galeriu